

Pasaulinio susitarimo pažangos ataskaita

2009 11 01 – 2010 10 31

TURINYS

Valdybos pirmininko žodis	3
Kaip užtikrinamos žmogaus teisės	4
Kaip užtikrinamos darbuotojų teisės	5
Aplinkos apsauga	6
Kova su korupcija	7

VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS

Nuo 2005 metų dalyvaudami Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą tinklo veikloje, savo veikloje kasmet vis plačiau diegiame socialiai atsakingo verslo principus.

Mūsų atskaitos taškas ir toliau yra pagrindiniai Jungtinių Tautų Pasaulinio susitarimo už atsakingą verslą principai - veikti atsakingai, nedaryti žalos aplinkai, bendruomenei, kitiems verslams, prisidėti prie socialinių ir aplinkos apsaugos problemų sprendimo, visuomenės raidos ir ekonomikos augimo, plėsti bendradarbiavimą ir partnerystę tarp įvairių valstybės sektorių.

2010-aisiais metais toliau tęsėme paramą aplinkosaugos, kultūros, mokslo ir sveikatos apsaugos projektams.

Prisidėdami prie paramos mokslui, bendradarbiaujame su įvairiais šalies universitetais. Jau kelerius metus remiame Lietuvos laisvosios rinkos instituto veiklą. Nuosekliai remiame svarbiausius Lietuvos kultūros festivalius, teikiame paramą teatrams ir kitoms kultūros įstaigoms.

Didelį dėmesį skiriame dalyvavimui įgyvendinant gamtosaugos projektus ir iniciatyvas. Ūkio bankas tęsia paramą Birutės Galdikas vardo tarptautiniam gamtosaugos fondui. Vienas iš pagrindinių šio labdaros ir paramos fondo tikslų yra remti mokslinius tyrimėjimus aplinkosaugos srityje ir suteikti galimybę Lietuvos studentams vykti į stažuotes.

Prisidėdami prie darnios Lietuvos visuomenės raidos savo iniciatyva įdiegėme ir klientams pasiūlėme moderniausią asmens identifikavimo būdą – elektroninį parašą. Ūkio bankas pirmasis ir kol kas vienintelis Lietuvoje suteikia galimybę pasirašyti visais trimis egzistuojančiais elektroninio parašo būdais. Tokiu būdu Lietuvos gyventojai gauna galimybę saugiai ir patogiai naudotis elektroninės bankininkystės paslaugomis. Įdiegus el.parašo galimybę ir ją vis plačiau naudojant kasdienėje veikloje, Lietuvos gyventojai ir valstybė įgyja daug konkurencinių privalumų modernios Europos kontekste.

Gindami žmogaus teises pirmiausiai sutelkėme dėmesį į savo darbuotojus – kritinės ekonomikos metais pasistengėme išsaugoti darbo vietas ir užtikrinome visas socialines garantijas.

Kitais metais ketiname sutelkti dėmesį į visuomenės poreikius, atsigauinant valstybei po finansinės krizės, bei daugiau dėmesio skirsime atsakingo verslo principams Ūkio banko personalo srityje.

Gintaras Ugianskis
Valdybos pirmininkas

KAIP UŽTIKRINAMOS ŽMOGAUS TEISĖS

1 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos remtų ir gerbtų tarptautinę žmogaus teisių apsaugą savo įtakos sferoje.

2 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos užtikrintų, kad jos pačios neprisideda prie žmogaus teisių pažeidinėjimo.

Ūkio bankas palaiko šiuos principus, savo veikloje laikydamasis visų Lietuvos Respublikos įstatymų, tarptautinės praktikos ir taisyklių, susijusių su finansų sritimi. Šių principų laikymasis įtvirtintas ir banko Etikos kodekse, kuriame yra nuostata, draudžianti banko darbuotojams savo elgesiu skleisti arba skatinti diskriminaciją kitų asmenų lyties, rasės, kalbos, religijos, politinių ryšių, odos spalvos, pilietybės, amžiaus, išsimokslinimo, sveikatos ir šeimyninės padėties atžvilgiu.

Banko Etikos kodekse taip pat aiškiai apibrėžiama pagarba žmogaus teisėms santykiuose su partneriais.

Banko Etikos kodekse įtvirtinta nuostata, kad politiniu atžvilgiu bankas yra neutrali organizacija, kurios darbuotojai privalo atsižvelgti į kitų asmenų laisvę ir gerbti nuomonių skirtumą. Banko darbuotojai turi teisę tarpusavyje laisvai reikšti politinius įsitikinimus, jeigu tokia diskusija netrukdo eiti pareigų arba nekenkia banko politiniam neutralumui. Toks pat reikalavimas taikomas išpažįstamai religijai ar propagandai.

Visi darbuotojai supažindinami su Etikos kodeksu. Jo reikalavimai ir principai yra privalomi visiems banko darbuotojams, kiekvienas iš jų pasirašo pasižadėjimą dėl banko Etikos kodekso laikymosi. Kontrolę užtikrina Personalo departamento direktorius.

Banke užtikrintos lygios vyrų ir moterų, visų tautybių ir religijų atstovų galimybės įsidarbinti bei siekti karjeros, nepriklausomai nuo jų amžiaus. Banke 2010 m. dirbo Lietuvos tautinių mažumų atstovų – rusų, lenkų, baltarusių, ukrainiečių, žydų, tadžikų.

Ūkio banko personalo amžius – labai įvairus. Solidi patirtis ir jaunimo energija padeda pasiekti puikių rezultatų. Banke 2010 m. dirbo visų amžiaus grupių darbuotojai, vidutinis darbuotojų amžius – 36 metai. Tiek vyrams, tiek moterims, atliekantiems tokio paties lygio darbą, banke yra mokami vienodi atlyginimai. 2010 m. Ūkio banke dirbo 194 vyrai ir 539 moterys.

Ūkio banko personalo politika orientuota į ilgalaikius darbo santykius su darbuotojais. Galime pasidžiaugti, kad net 22 proc. darbuotojų banke dirba jau daugiau nei 10 metų. Darbuotojams sudaromos sąlygos tobulėti, kelti kvalifikaciją, mokytis, siekti karjeros ir realizuoti geriausias gebėjimus.

Banke užtikrinamos saugios bei sveikatai nežalingos darbo sąlygos. Bankas, kaip darbdavys, imasi priemonių darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti ir organizuoja darbuotojų saugos ir sveikatos būklės vidinę kontrolę įmonėje. Konkretūs darbų saugos ir sveikatos reikalavimai išdėstyti pareigybinėse arba instruktavimo darbo vietoje saugos ir sveikatos instrukcijose.

Per 2010 m. nebuvo gauta skundų dėl žmogaus teisių pažeidimų ar užfiksuota pažeidimų šioje srityje.

KAIP UŽTIKRINAMOS DARBUOTOJŲ TEISĖS

3 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos paremtų asociacijų laisvę ir pripažintų teisę į veiksmingas bendras derybas.

4 principas: Bet kokios formos privalomojo ir priverstinio darbo eliminavimas.

5 principas: Vaikų darbo panaikinimas.

6 principas: Diskriminacijos, susijusios su įdarbinimu ir profesija, panaikinimas.

Ūkio bankas palaiko visus šiuos principus. Banko darbuotojams yra suteiktos techninės ir kitos galimybės kurti profesines organizacijas, tam tikslui gali būti naudojamas vidinis bendrovės interneto puslapis ir kitos priemonės. Bankas palaiko profesinių sąjungų kūrimo laisvę, tačiau darbuotojai per 2010 m. neinicijavo tokių asociacijų kūrimo ir nevykdė kolektyvinių derybų. Bankas ir toliau nesudarys kliūčių asociacijų kūrimui bei remia tokias iniciatyvas užtikrindamas technines priemones bei sudarydamas galimybes susitikimams su vadovybe, jeigu darbuotojai jas sieks įgyvendinti.

Ūkio bankas savo kasdienėje veikloje palaiko ir įgyvendina principą panaikinti bet kokią privalomąją ar priverstinį darbą, nustatydamas darbuotojams 40 val. darbo savaitę. Banko „Darbo tvarkos taisyklėse“ numatytos darbo valandos bei vadovų atsakomybė už darbo grafikų sudarymą. Banko Apsaugos departamentas taip pat užtikrina „Darbo tvarkos taisyklių“ laikymąsi, nustatant, kad pastate po darbo valandų ir savaitgaliais darbuotojai gali būti tik ribotą laiką bei su specialiais leidimais. Darbo laiko apskaitą bei jo apmokėjimą užtikrina Personalo departamentas. Banke viršvalandžiai nedirbami, išskyrus atvejus, kai negalima nutraukti darbo. Tokio pobūdžio situacijos susijusios tik su 1 proc. banko darbuotojų. Viršvalandžiai, kurie susidarė atvejais, kai nebuvo galima nutraukti darbo, sutikusiems dirbti darbuotojams buvo visiškai apmokėti. 2010 m. banke nebuvo nustatyta pažeidimų šioje srityje.

Visi banko darbuotojai turi teisę pasirinkti norimą kasmetinių atostogų metų, kurį privalo suderinti su tiesioginiu vadovu bei Personalo departamentu. Darbuotojams, priklausomai nuo darbo stažo banke, suteikiamos papildomos apmokamų atostogų dienos (pvz. išdirbus banke 5 metus, atostogos pailgėja 3 darbo dienomis, už kurias atsiskaitoma įprasta tvarka).

Ūkio bankas kategoriškai pasisako prieš vaikų darbą. 2010 m. jauniausio banko darbuotojo amžius buvo 21 metai. Personalo departamentas tikrina asmens amžių priėmimo į darbą metu ir užtikrina, kad nebūtų pažeidžiama nuostata nepalaikyti vaikų darbo. Per 2010 m. Ūkio bankas tęsė finansinę paramą įvairių sporto šakų vystymui taip prisidedamas prie vaikų ir jaunimo užimtumo skatinimo.

Kiekvienais metais bankas darbuotojų vaikams organizuoja Kalėdinę šventę, kurios metu vaikams rodomas spektaklis, dovanojami saldainiai.

Banko vidaus taisyklės, reglamentuojančios personalo politiką Ūkio banke, nustato, jog bankas yra linkęs mokėti darbuotojams tiesiogiai ir tokius atlyginimus, kurie garantuotų jiems padorią gyvenimo kokybę ir sudarytų sąlygas nuolatiniam tobulėjimui. Banke mokamas vidutinis atlyginimas yra kelis kartus didesnis už šalies statistinį vidutinį atlyginimą, todėl darbuotojai gali skirti lėšų savo ir savo vaikų lavinimui, turiningam laisvalaikui bei poilsiui. Visi banko darbuotojai, net ir bandomuoju laikotarpiu, uždirba daugiau negu nustatytas minimalus atlyginimas šalyje. Operacijų, sunkių ligų, nelaimingų atsitikimų buityje arba kelyje atveju Ūkio banko darbuotojams suteikiama pašalpa, jeigu darbuotojas nėra apdraustas nuo nelaimingų atsitikimų.

Ūkio banko politikoje tiksliai apibrėžiama banko personalo planavimo, paieškos ir atrankos tvarka. Banko „Personalo vadove“ įtvirtinta nuostata, kad darbuotojai darbui banke parenkami atsižvelgiant į jų išsimokslinimą, kompetenciją, profesionalumą, suvokimą apie būsimą darbą, atsakomybę apie darbų atlikimą, profesinių etikos reikalavimų išmanymą, rekomendacijų bei tobulinimosi dokumentų turėjimą. Atrankos metu pirmenybė teikiama darbuotojams banko viduje, jei jie atitinka keliamus reikalavimus. Jei viduje tinkamų darbuotojų nerandama, skelbiama išorinė paieška. Skelbimuose nėra nurodoma pretendento į laisvą darbo vietą lytis ar amžius, yra taikomi tik kvalifikaciniai atrankos kriterijai.

Ūkio bankas vertina savo darbuotojus, jų indėlį į banko plėtojamą verslą.

APLINKOS APSAUGA

7 principas: Siekiama, kad verslo organizacijos paremtų prevencines programas, užtikrinančias aplinkos apsaugą;

8 principas: Imtųsi iniciatyvų aplinkosauginėi atsakomybei didinti;

9 principas: Skatintų aplinkai palankių technologijų vystymąsi ir platinimą.

Ūkio bankas palaiko visus su aplinkos apsauga susijusius principus, nors jo veikla nėra susijusi su galimu tiesioginiu poveikiu aplinkai bei gamtai, išskyrus poveikį, susijusį su kasdiene biuro veikla, verslo kelionėmis ir pan. Poveikis nėra didelis, nes bankas jokios gamybos nevysto, o paslaugas teikia nesukeldamas tiesioginio ir išvestinio neigiamo poveikio aplinkai.

Banko vidaus taisyklėse įtvirtintas įpareigojimas darbuotojams saugoti aplinką, tausoti gamtos išteklius, savo veikla nepažeisti aplinkos kokybės normatyvų ir standartų. Bankas siekia sumažinti galimą poveikį gamtai ir aplinkai savo kasdienės veiklos rėmuose.

Biuro technika bei įranga perkama iš patikimų tiekėjų bei gamintojų, tiekiančių sertifikuotą įrangą. Banko eksploatuojamose patalpose veikia naktinis šilumos taupymo režimas, ieškoma kitų galimybių taupyti.

Tausoti aplinką siekiama ir kasdieninėje veikloje: naudojama daugiau perdirbamo popieriaus, sena ir nenaudojama buitinė technika perduodama antriniam perdirbimui, banko darbuotojai skatinami kaupti makulatūrą, kuri taip pat yra perdirbama.

Bankas taip pat prisideda prie aplinkos apsaugos teikdamas paslaugas, kurios leidžia mažinti gamtinių išteklių poreikį. Viena iš tokių paslaugų – internetinė bankininkystė, kuri padeda mažinti verslo kelionių skaičių, popieriaus sunaudojimą atliekant daugelį banko operacijų. Ūkio banko elektroninės bankininkystės sistema Eta bankas 2010 metų spalio pabaigoje naudojosi 114 tūkst. banko klientų. Per devynis 2010 metų mėnesius internetinės bankininkystės sistema besinaudojančių klientų skaičius paaugo 17,5 proc.

Ūkio bankas pirmasis ir vienintelis Lietuvoje suteikė galimybę prisijungti prie elektroninės bankininkystės sistemos ir pasirašyti visais trimis Lietuvoje galimais elektroninio parašo būdais – mobiliuoju el. parašu, el. parašu USB laikmenoje ir el. parašu, naudojant LR asmens tapatybės kortelę. Tai leido paskatinti el.bankininkystės ir kitų elektroninių valstybės bei verslo paslaugų naudojimą Lietuvoje ir mažinti verslo įmonių ir valstybės institucijų klientų aptarnavimui sunaudojamo popieriaus kiekį.

2010 m. kovo mėnesį Žemės dienos proga Ūkio bankas vykdė tradicinę akciją „Leiskite gamtai lengviau atsikvėpti – naudokitės Eta banku“. Akcijos metu klientai buvo raginami tausoti gamtą, saugoti medžius, kasdienes bankines operacijas atlikti naudojantis internetinės bankininkystės sistema Eta banku.

Ūkio bankas intensyviai tobulina ir elektroninį klientų aptarnavimą. 2010 metais, teikdamas paslaugas elektroninės bankininkystės sistemoje ir aptarnaudamas klientus internetu, bankas pripažintas geriausiai į klientų poreikius reaguojančiu banku Baltijos šalyse. Ūkio bankas pagal atsakymų klientams pateikimo greitį, tikslumą, mandagumą, bendravimą, atsakymo stilių pralenkė kitus Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje veikiančius bankus. Internetinės bankininkystės tobulinimas bei elektroninis aptarnavimas ir ateityje išliks tarp prioritetinių Ūkio banko veiklos sričių.

Siekdamas mažiau kenkti gamtai ir prisidėti prie miškų išsaugojimo, Ūkio bankas nuo 2007 m. atsisakė metinės ataskaitos leidinio spausdinimo ir pateikia jį tik elektroniniu formatu. Prie Ūkio banko popieriaus sunaudojimo apimčių mažinimo prisideda ir banke veikiantis vidinis interneto puslapis. Jame pateikiami visi dokumentai, procedūros bei informacija, skirta banko darbuotojams, todėl gerokai mažinamas vidinių spausdintų dokumentų kiekis.

10 principas: Verslo organizacijos turi kovoti prieš visas korupcijos formas (tarp jų papirkimą bei kyšininkavimą).

Bankas palaiko principą kovoti prieš bet kokias korupcijos formas ir griežtai pasisako prieš papirkimą bei kyšininkavimą. Bankas savo veikloje laikosi visų Lietuvos Respublikos įstatymų bei tarptautinės praktikos ir taisyklių, susijusių su finansų sritimi. Banko pirkimų politikoje yra apibrėžti pagrindiniai turto įsigijimo principai, kuriais remiantis vykdomi pirkimai – tai profesionalumas, skaidrumas, objektyvumas, laisva konkurencija, verslo etika. Pirkimai turi būti atliekami objektyviai įvertinant poreikį, sąlygas ir galimybes bei atitikti laisvos konkurencijos ir verslo etikos principus. Griežti antikorporciniai principai yra nustatyti ir banko Etikos kodekse.

Renkantis partnerius visada stengiamasi išvengti interesų konflikto. Remiantis banko Etikos kodeksu, darbuotojai, tvarkydami asmeninius finansinius reikalus ir atlikdami bankines operacijas su jais priklausančiomis sąskaitomis arba su sąskaitomis, kurios priklauso su jais susijusiems ūkio subjektams, privalo naudoti tokias pat priemones, kurios skirtos visiems klientams.

Ūkio bankas, kaip finansinė institucija, vienu svarbiausių savo veiklos aspektų laiko pinigų plovimo prevencijos užtikrinimą. Banke galioja pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių taikymo politika, paruošta remiantis naujausiais Lietuvos banko valdybos patvirtintais kredito įstaigoms skirtais nurodymais, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, Lietuvos Respublikos įstatymais, Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų direktyvomis bei konvencijomis ir tarptautinių organizacijų rekomendacijomis. Kiekvienais metais Lietuvos bankas ir nepriklausomi auditoriai tikrina, ar Ūkio banko pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonės bei jų įgyvendinimo efektyvumas atitinka pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus. Ūkio banko vadovybei periodiškai rengiamos ataskaitos apie pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą banke. Su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos politika supažindinami visi banko darbuotojai pasirašytinai. Visiems banke dirbantiems specialistams periodiškai organizuojami pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos mokymai. Pinigų plovimo prevencijos departamento darbuotojai kasmet dalyvauja tarptautinėse konferencijose ir stažuotėse, kurias organizuoja sertifikuoti pinigų plovimo prevencijos specialistai (ACAM nariai) ar panašaus lygio organizacijos.

Ūkio bankas savo kasdienėje veikloje taiko visas LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme numatytas priemones. Be kitų griežtų nuostatų, Bankas nedalyvauja pinigų plovimo operacijose, laikosi pinigų plovimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų, saugo klientų komercines paslaptis, nefinansuoja nelegalaus verslo. Bankui priimtini tik tie klientai, kurių turtas bei lėšos pagrįsti ir jų įsigijimo teisėtumas nekelia abejonių. Bankas neatidaro anoniminių ar kintamų pavadinimų sąskaitų, nepalaiko ryšių su fiktyviais bankais.

Ūkio bankas, kartu su dar dešimčia Lietuvos bankų ir užsienio bankų skyrių, 2010 metais pritarė Geros bankų praktikos kodeksui ir pasižadėjo savo veikloje laikytis kodekse numatytų nuostatų. Lietuvos bankų priimtame Geros bankų praktikos kodekse įtvirtinti pagrindiniai bankų veiklos ir santykių su klientais principai. Kodeksas išdėsto bankų etikos principus, informacijos rinkimo ir atskleidimo aplinkybes, paslaugų teikimo ir informavimo apie jas principus. Bankai patvirtina įsipareigojimus priimti ir nagrinėti visų klientų skundus, taip pat ir skundus dėl kodekso laikymosi. Informaciją apie Geros bankų praktikos kodekso laikymąsi renka Lietuvos bankų asociacija.

